

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 11P/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4221200988
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2021:4221200988.4

Uznesenie

Okresný súd Komárno vo veci starostlivosti o maloleté deti: C. K. S., W.. XX.X.XXXX, občianka Maďarska, a X. Y. S., W.. XX.X.XXXX, občianka Slovenskej republiky, deti rodičov: otec - N. S., W.. XX.X.XXXX, bytom E.W. G. XX, Z., Y., občan Maďarska a matka - V. M., W.. XX.XX.XXXX, bytom L. L. XX, V., občianka Maďarska, v konaní zast. advokátskou kanceláriou: JUDr. Ľubomíra Beňová, so sídlom Záhradnícka 10, Komárno, v konaní o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom,

rozhodol:

rozhodol:

Súd vyhlasuje, že nemá právomoc vo veci konať a konanie **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí dňa 15.03.2021 doručila na Okresný súd Komárno návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. V návrhu žiadala, aby súd maloleté deti zveril do jej osobnej starostlivosti, otca maloletých detí zaviazal prispievať na ich výživu a tiež, aby súd upravil styk otca s maloletými deťmi. Matka vo svojom návrhu uviedla, že vo veci výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom rozhodoval Okresný súd Dunaújváros, ktorý viedol konanie pod sp. zn. 6.P.20.825/2018/24. Matka maloletých detí ďalej v návrhu uviedla, že v súčasnosti sa obe maloleté deti nachádzajú v starostlivosti matky, pričom maloletá C. K. je u matky od 06.03.2021. Matka má pochybnosti, či by boli potreby maloletej uspokojené, pričom má tiež obavy, či má otec maloletých detí zabezpečené vyhovujúce podmienky na výchovu a starostlivosť o maloletú. Matka uviedla že maloletá C. K. je po zdravotnej stránke v poriadku, avšak mala zanedbaný ekzém na rukách a nohách

2. Následne na výzvu súdu doručila matka maloletých detí zápisnicu zo súdneho konania vedeného na Okresnom súde Dunaújváros v Maďarsku pod č. 6.P.20.825/2018. Okresný súd Dunaújváros uznesením schválil rodičovskú dohodu, ktorou Okresný súd Dunaújváros upravil rodičovské práva a povinnosti rodičov, pričom toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 08.12.2020.

3. Okresný súd Komárno uznesením č. k. 11P/27/2021-36 zo dňa 24.03.2021 zamietol návrh matky maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.04.2021

4. Okresný súd Komárno zistil, že v priebehu konania otec maloletých detí podal na Okresný súd Bratislava I návrh na nariadenie návratu maloletého dieťaťa. Predmetné konanie sa viedlo pod sp. zn. 3P/17/2021.

5. Na žiadosť Okresného súdu Komárno doručil Okresný súd Dunaújváros rozsudok č. k. 6.P.20.825/2018/154 zo dňa 26.03.2021, z ktorého po obdržaní prekladu súd zistil, že Okresný súd Dunaújváros manželstvo rodičov rozviedol.

6. Súd lustráciou v súdnom registri zistil, že v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 9P/270/2018 vydal súd uznesenie, ktorým zastavil konanie pre nedostatok právomoci. Proti uvedenému uzneseniu bolo podané odvolanie o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 5CoP/51/2019-299 zo dňa 19.12.2019, ktorým potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Komárno a tak uznesenie o zastavení konania pre nedostatok právomoci nadobudlo právoplatnosť dňa 23.04.2020.

7. Podľa § 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), podľa toho zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“), a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 9 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

8. Civilný sporový poriadok, ako aj Civilný mimosporový poriadok dbajú o to, aby súdne konanie prebiehalo podľa presne ustanovených pravidiel, ktorých dodržiavanie je predpokladom, aby súd mohol konať a vydať rozhodnutie. Tieto predpoklady sa nazývajú procesné podmienky konania. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky, a preto súdne konanie sa nemôže uskutočniť. Takouto podmienkou konania je aj právomoc súdu. Právomocou súdu rozumieme vymedzenie okruhu vecí, ktoré súdy prejednávajú a rozhodujú. Právomoc súdov je takou procesnou podmienkou konania, ktorej nedostatok nemožno odstrániť.

9. Súd z predložených písomností, ako aj z rozhodnutí Okresného súdu Dunaújváros sp. zn. 6.P.20.825/2018 zistil, že maloleté deti a ich rodičia sú občanmi Maďarska, pričom maloletá C. K. do mája 2017 žila a vyrastala v Maďarsku. Po zrušení manželského spoluzitia sa matka presťahovala spolu s maloletou na územie Slovenskej republiky. Následne maloleté deti do novembra 2018 spolu s matkou žili na území Slovenskej republiky. Otec maloletých detí sa zdržiaval a aj v súčasnosti býva na území Maďarska.

10. Vzhľadom na výskyt medzinárodného prvku v pobyte a v štátnom občianstve účastníkov konania, je súd v konaní povinný skúmať svoju právomoc aj v zmysle príslušných ustanovení medzinárodného práva súkromného a procesného. V danej veci súd skúmal existenciu tejto procesnej podmienky nielen podľa ustanovení CSP, CMP a zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZMPS“), ale aj podľa nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (ďalej len „nariadenie Brusel IIa“), ktorým je Slovenská republika viazaná.

11. Podľa § 2 ZMPS, ustanovenia tohto zákona sa použijú, len pokiaľ neustanovuje niečo iné medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná alebo zákon vydaný na vykonanie medzinárodnej zmluvy.

12. Súd má za to, že Maďarsko a Slovenská republika sú členskými štátmi Európskej Únie, a preto sú oba štáty viazané nariadením Brusel IIa. To znamená, že nariadenie Brusel IIa má prednosť pred vnútroštátnym právom, t.j. pred ZMPS. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd skúmal svoju právomoc podľa nariadenia Brusel IIa.

13. Podľa článku 1 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia Brusel IIa, toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú rozvod, rozluku alebo anulovania manželstva a na nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

Podľa článku 1 ods. 2 písm. b) a d) nariadenia Brusel IIa, záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) sa môžu týkať najmä opatrovníctva, poručníctva alebo podobných inštitútov, umiestnenia dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo do zariadenia starostlivosti o dieťa.

Podľa článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia Brusel IIa, vo veciach rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva majú právomoc súdy členského štátu, ktorého štátnymi príslušníkmi sú obaja manželia alebo v prípade Veľkej Británie a Írska, ak tam majú obaja manželia „domicil“.

Podľa článku 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Podľa článku 8 ods. 2 nariadenia Brusel IIa, odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

Podľa článku 12 ods. 1 nariadenia Brusel IIa, súdy členského štátu pri výkone svojej právomoci podľa článku 3, na základe návrhu na rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva, majú právomoc v každej veci, ktorá sa týka rodičovských práv a povinností a ktorá súvisí s týmto návrhom, ak aspoň jeden z manželov má rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu a manželia a nositelia rodičovských práv a povinností prijali právomoc týchto súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

Podľa článku 17 nariadenia Brusel IIa, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať, a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

14. Súd zo súdneho spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 12P/1/2019 zistil, že otec maloletých detí dňa 2.1.2019 doručil na Okresný súd Komárno návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd uložil navrhovateľke povinnosť odovzdať maloletú X. Y. do jeho osobnej starostlivosti. Súd o predmetnom návrhu rozhodol uznesením č. k. 12P/1/2019-35 zo dňa 11.1.2019 tak, že návrh otca zamietol. Proti tomuto uzneseniu otec maloletých detí podal odvolanie, o ktorom Krajský súd v Nitre rozhodol uznesením č. k. 7CoP/14/2019-128 zo dňa 12.4.2019 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a konanie vo veci zastavil. Odvolací súd bol toho názoru, že v danej veci nie je daná právomoc súdov Slovenskej republiky podľa článku 20 Nariadenia Brusel IIa.

15. Súd má preukázané, že v súčasnosti ohľadne maloletých detí prebiehajú dve konania. Okresný súd Komárno koná o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, kým maďarský súd koná o rozvode manželstva a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vrátane zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd má za to, že obe konania týkajúce sa maloletých detí v zmysle článku 1 ods. 1 písm. b) a ods. 2 nariadenia Brusel IIa treba považovať za konanie vo veciach rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Preto je potrebné skúmať právomoc podľa článku 8 nariadenia Brusel IIa. Súd zistil, že v zmysle článku 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa je daná právomoc súdu toho členského štátu, v ktorom majú maloleté deti obvyklý pobyt v čase začatia konania. Ide o tzv. všeobecnú právomoc. V zmysle článku 8 ods. 2 nariadenia však existujú určité výnimky z tohto všeobecného princípu, pretože v tomto článku je uvedené, že článok 8 ods. 1 sa uplatní s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12. To znamená, že ak vo veci rodičovských práv a povinností k maloletým deťom podľa článku 9, 10 alebo 12 nariadenia má právomoc konať súd niektorého členského štátu, v takomto prípade neprichádza do úvahy aplikácia článku 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa, t.j. právomoc založená podľa obvyklého pobytu dieťaťa. Preto súd skúmal právomoc slovenského a maďarského súdu v zmysle všetkých vyššie uvedených článkov. Z článku 12 ods. 1 nariadenia Brusel IIa vyplýva, že ak súd členského štátu si založí právomoc na rozvod manželstva, tento súd má právomoc rozhodovať aj v každej veci, ktorá sa týka rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a to za podmienok ustanovených v nariadení. V takomto prípade bez ohľadu na obvyklý pobyt maloletých detí je daná právomoc súdu toho členského štátu, kde sa vedie rozvodové konanie. Súd má preukázané, že v danom prípade maďarské súdy ešte v roku 2017 začali konať o rozvode manželstva rodičov maloletých detí, a to oprávnene, pretože si mohli založiť právomoc na

základe štátneho občianstva manželov. Predmetné konanie je dnes právoplatne skončené a Okresný súd Dunaújváros v rámci tohto konania rozhodol aj o rodičovských právach a povinnostiach k maloletým deťom. Rodičia maloletých detí na tento maďarský súd podali návrhy týkajúce sa rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, teda prijali právomoc maďarského súdu iným jednoznačným spôsobom. Tomu svedčí aj uznesenie Okresného súdu Dunaújváros sp. zn. 6.P.20.825/2018/24 zo dňa 25.3.2019, ako aj vyjadrenie zákonnej sudkyne maďarského súdu k veci, ktorá mala za to, že maďarský súd má právomoc vo veci konať. Keďže v zmysle článku 12 ods. 1 nariadenia Brusel IIa maďarský súd má právomoc konať vo veciach týkajúcich sa maloletých detí, slovenský súd si nemohol založiť právomoc na základe článku 8 ods. 1 nariadenia Brusel IIa, t. j. na základe obvyklého pobytu maloletých detí, pretože článok 8 ods. 2 nariadenia to neumožňuje.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže slovenský súd nemá právomoc vo veci konať a ide o taký nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, v zmysle článku 17 nariadenia Brusel IIa a § 9 CSP ako aj v súlade s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre č. k. 5CoP/51/2019-299 zo dňa 19.12.2019 rozhodol tak, ako to je uvedené v prvej výrokovej vete tohto uznesenia.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.